

LES VÍCTIMES, RESPONSABLES DE SER-HO

DESCRIPCIÓ

Treball sobre les formes de concebre i d'abordar els casos d'assetjament o agressió sexual.

OBJECTIUS

- Identificar i desmuntar les creences socials existents en relació a la prevenció de les agressions sexuals.
- Reflexionar sobre alguns abordatges i perspectives integrals de prevenció que no responsabilitzin les dones i tinguin en compte les desigualtats estructurals de gènere.

PÚBLIC DESTINATARI

Activitat adreçada tant a un públic jove com adult.

TEMPORALITZACIÓ

30 minuts.

MATERIAL

- Fitxes 1 i 2 impreses per a tot el grup.
- Papelògraf, bolígrafs i retolador.
- Ordinador, projector i connexió a internet.

ORIENTACIONS PER LA FACILITACIÓ

Aquest tema acostuma a ser molt controvertit, ja que està molt arrelada la idea que, d'alguna forma, les noies i les dones "provoquen" les agressions. És important fomentar el debat i els diferents punts de vista, però és necessari fixar clarament els arguments que es volen transmetre amb la dinàmica.

FONT

Elaboració pròpia a partir del vídeo de la policia hongaresa.

PROCEDIMENT

Pas 1:

Visionar el vídeo que la policia hongaresa va realitzar com acció de prevenció de les agressions sexuals:

<http://www.theguardian.com/society/video/2014/nov/24/hungarian-police-video-women-rape>

Repartir a cada persona una còpia de la Fitxa 1, que conté les següents preguntes:

- A qui es dirigeix el vídeo?
- Quines característiques s'associen a les noies presentades com a potencials víctimes?
- El vídeo presenta també un potencial agressor: quines característiques té?
- Quin és el missatge del vídeo entorn a la prevenció de les agressions sexuals?

De forma individual, cada persona ha de respondre-les per escrit.

Pas 2:

Posar en comú les respostes de cada persona. És important posar el focus en el fet que:

- El vídeo es dirigeix exclusivament a les noies, com si fossin les responsables de les agressions que pateixen i les responsables de la seva prevenció.
- S'associa l'agressió al fet de ser un "perfil" determinat de noia, que surt amb les amigues, beu, lliga, es vesteix d'una determinada manera. D'aquesta forma es promou la idea que les noies es divideixen entre "honestes" i "viciosos", i que les segones són les que "provoquen" les agressions.
- Es presenta l'agressor com a un desconegut que perd el control. No hi ha un perfil únic d'agressor, i la majoria de les vegades aquests tipus d'agressions es donen per part de coneguts, amics, parelles, etc.
- Aquest vídeo, encara que de manera extrema, representa la forma generalitzada d'abordar el fenomen, ja que falta desenvolupar per part de tota la societat una visió més integral de la prevenció d'aquesta violència. De fet, com a mostra d'això, es pot donar la Fitxa 2, en què es presenten alguns consells del Ministeri de l'Interior de l'Estat espanyol per prevenir la violència contra les dones, que es van arribar a penjar al web del ministeri a l'agost de 2014, però que després de nombroses crítiques es van haver de retirar.

PROCEDIMENT (continuació)

Pas 2 (material complementari):

Com a material complementari es poden presentar alguns enfocaments diferents. Per exemple, en ocasió d'algunes festes majors, s'estan promovent campanyes contra el sexisme i les agressions que tenen una perspectiva més integral i que van acompanyades de formacions, protocols, etc. Aquí s'ofereixen alguns exemples:

El Protocol d'actuació contra les agressions sexistes a les festes majors del barri de Poble Sec de Barcelona (2015):

<http://www.labase.info/wp-content/uploads/2015/07/PROTOCOL-AGRESSIONS-FM15-1.pdf>

La campanya "Sabadell lliure de sexisme" en ocasió de les festes majors de la ciutat (2015)

<http://www.sabadell.cat/ca/notis-dc/43015-lliure-sexisme>

Un altre exemple d'enfocament més integral pot ser la campanya del govern d'Ontàrio (Canada) de prevenció de la violència sexual "Who Will You Help":

<https://www.youtube.com/watch?v=c2ZSZrGc-O8>

I un altre exemple de prevenció i abordatge integral de la violència masclista en totes les seves manifestacions és el "Protocol per a la prevenció i abordatge de les violències masclistes als moviments socials" elaborat pel Moviment Popular de Sabadell:

<https://drive.google.com/file/d/0B9gnDQM8Qs0KaXE5T3hTUTJkT3M/view>

FITXA 1

Contesta a les següents preguntes sobre el vídeo de prevenció de les agressions sexuals de la policia hongaresa.

A qui es dirigeix el vídeo?

Quines característiques s'associen a les noies presentades com a potencials víctimes?

El vídeo presenta també un potencial agressor: quines característiques té?

Quin és el missatge del vídeo respecte a la prevenció de les agressions sexuals?

FITXA 2

Consells del Ministeri de l'Interior per prevenir la violència contra les dones:

- No feu auto-stop ni recolliu en cotxe a desconeguts.
- A la nit, eviteu les parades solitàries d'autobusos. Si l'autobús no està molt concorregut, procureu assentar-vos a prop del conductor.
- No passegeu per descampats ni per carrers solitaris, sobretot de nit, ni sola ni acompanyada.
- Si us veieu obligades a transitar habitualment per zones fosques i solitàries, procureu canviar el vostre itinerari. En altres països es fan servir xiulets per espantar al delinqüent. Considereu la possibilitat d'adquirir-ne un.
- Eviteu romandre de nit en un vehicle aparcat en descampats, parcs, extraradis, etc.
- Abans d'aparcar el vehicle mireu al voltant, per si percebeu la presència de persones sospitoses. Feu el mateix quan us disposeu a utilitzar el cotxe. Abans d'entrar, observeu el seu interior. Podria trobar-se un intrús amagat a la part del darrere.
- Si viviu soles, no poseu el nom de pila a la bústia de correus, només la inicial. Observeu amb especial atenció les recomanacions que es fan en el capítol dedicat a l'habitatge. Tanqueu les cortines al vespre per evitar mirades indiscretes. Tingueu encesos els llums de dos o més habitacions per aparentar la presència de dos o més persones al domicili.
- Eviteu entrar a l'ascensor quan estigui ocupat per un estrany, especialment en edificis d'apartaments. De qualsevol manera, situeu-vos el més a prop possible del polsador d'alarma.
- Davant d'un intent de violació, intenteu fugir i demanar ajut. Si no podeu escapar, procureu establir conversa amb el presumpte violador amb l'objectiu de dissuadir-lo i guanyar temps en espera d'una circumstància que pugui afavorir l'arribada d'auxili o permetre la fugida. Tot això, mentre observeu els trets físics de l'agressor, en la mesura del possible.